

og opnaa den Modenhed, ſom han mulig ikke beſidder i Diebliffet. — Men langt vigtigere er den anden Betingeſe, at Kultusminiſteren forud ſkal give ſit Samtykke. — Kanſke viſt vilde den ærede Ordfører ikke tillægge denne Betingeſe nogen Vægt, men jeg tillægger denne Betingeſe en meget ſtor Vægt, og hvorfor? Fordi det altid er meget lettere at gjøre Indſigelse imod hypothetiſke Spørgsmaal, end naar en Sag forelægges Er til endelig Beſparelſe. Naar Valgmenigheden i Førelsen ſkal ſpørge Miniſteren: Maa vi vælge denne Kandidat til vor Preſt? ſaa vil Miniſteren kunne gjøre enhver Indſigelse gjældende, ſom har noget Grund og Rimelighed for ſig, og ſaa vil Valgmenigheden ikke vove at vælge ham, af Frygt for ikke at faae hans Valg ſtadsfættet, derſom da rimelige Grunde tale imod hans Valg. Miniſteren kan alſaa i Virkeligheden gjøre en ſtor Indflydelse gjældende, for ſaa vidt der maatte være Anledning dertil. Men jeg er ganſke enig med den ærede Ordfører i, at, naar der ikke er det Mindſte at ſige paa en ſaadan Kandidat, vilde det være et Misbrug af Miniſterens Myndighed, om han vilde gjøre ſin Indflydelse ſtærkt gjældende. Jeg indrømmer, ſom ſagt, at Forſlaget indeholder en Lempelſe, en Lettelſe, en Udvidelſe; men Valgmenighederne have jo i Virkeligheden havt ſaa overordentlig liden Udvidelſe i de 5 Aar, medens ærede Medlemmer, da vi forhandlede Loven ſibſte Gang, frygtede for, at de ſkulde udbrede ſig ſom en Løbeild over hele Landet. Antallet af de Valgmenigheder, der ere blevne til i de 5 Aar, er 3, ſiger og ſkriver tre, thi de to Menigheder paa Bornholm og i Nyslinge vare ſaſtikt tilſtede, for Loven udkom. Betingelſerne, der ſtilles for en Valgmenigheds Dannelſe, ere, ſelv med de her foreſlaaede Lempelſer, haarde nok, til at man ikke letſindigt vil gaa hen og danne en Valgmenighed, og man kan meget godt vedtage Loven med de to væſentlige Lempelſer, der ere bragte i Forſlag — de andre Lempelſer lægger jeg, ſom ſagt, ikke Vægt paa — uden Frygt for, at den ſkulde blive misbrugt, ſaa længe vi have alvorlige og ſamvittighedsfulde Mænd ſom Kirkeminiſtereren. Ja, ſom Kirkeminiſteriet i letſindige og letſærdige Dander, ſaa kunde der ſke megen Skade, men da ogſaa megen ſtørre Skade end den, der kunde ligge i at indrømme en Valgmenighed et uſelbt Valg.

Diſſe Grunde vilde dog maaffe ikke have bevæget mig og min ærede Sidemand (Sonne) til at tiltræde Flerſtallets Indſtilling, derſom der ikke var kommen en Betragtning til, ſom ligger uden for denne Lovs Indhold. Jeg ſkal navne den Betragtning, ſom har havt en ſtor Indflydelse paa os eller i det Mindſte paa mig. Det er den, at, naar denne Lov ikke vedtages nu, ſaa vender den uſeilbarlig tilbage ikke blot til næſte Aar, men ſaa længe, indtil den bliver vedtagen. Vil man nu ſige: Men ſaa kunne vi jo betænke os til næſte Aar, om vi vilde gjøre de Indrømmelſer,

ſom nu ere Betingelſen for, at Loven kan blive færdig i Aar, ſaa kan det jo vel ſiges, men der er Ingen, der garanterer, at en ikke opfyldt Fordring ikke afſpøder nye Fordringer, og vilde vi være ærlige mod os ſelv; maa vi tilſtaa, at vi ogſaa glide noget frem med Tiden, ſaa at vi ikke kunne stole paa, at vi næſte Gang ſe Sagen i det ſamme Lys, ſom vi ſe den nu. Saaledes ſom f. Ex. Mindretallet nu har foreſlaaet Loven vedtaget, vilde det for 5 Aar ſiden have været fuldſtændig umuligt at ſætte den igjennem her i Thinget. Mindretallet er alſaa gledet Noget frem i ſin Anſkuelſe. Jeg paakjønner det, men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at det let kan gaa ſaaledes, at det, ſom vi nu kunne ſtandsfæ ved, og hvorved vi kunne ſe Forholdet afsluttet for en længere Arrække, vilde vi ikke kunne ſtandsfæ ved næſte Gang; thi det er ikke ſagt, at Sagen vil ſtille ſig lige ſaa gunſtigt til næſte Aar, ſom den ſtiller ſig i Aar, og det er fremdeles ikke ſagt, at de Herrer vilde finde ſig lige ſaa utilfredsſtillede med Flerſtallets Forſlag næſte Aar, ſom de maaffe ere det i Aar. Jeg tror derfor, at det er rigtigt nu at føre denne Sag til Ende. Det er jo den beklagelige Følge af, at det for 5 Aar ſiden kun var muligt at ſætte en Lov igjennem med en beſtemt Tidsgrænſe, der nu gjør det nødvendigt at bryde denne Sag op igjen i dette Dieblif; men derſom vi nu give Loven ſom et faſt Led i vor Lovgivning og under de Betingelſer eller med de Lempelſer, hvormed den alt er vedtagen i det andet Thing næſten med Enſtemmighed, ſaa er der, ſom ſagt, bragt Ro i dette Forhold for en længere Arrække, og ſaa have vi ikke at bebrejde os, at vi have ſtødt en Afgjørelſe bort, ſom dog ikke fjerner ſig ſerdeles Meget fra det, vi ellers vilde gaa ind paa. Jeg tilraader derfor indſtændigt det høie Thing at vedtage Loven, ſaaledes ſom Flerſtallet i Fællesudvalget nu har foreſlaaet den vedtagen.

Miniſteren for Kirke- og Underviſningsvæſenet: Da den nærværende Sag for nu hændt et halvt Aar ſiden førſte Gang ſaa for til Behandling her i Thinget, udtalte jeg, at der ſikkert ikke fra Miniſteriets Side vilde være fremkommet noget Lovforſlag fra Rigsdagen, vedrørende Valgmenighedsſagen, derſom der ikke havde foreligget en Nødvendighed i den Omſtændighed, at Valgmenighedsloven af 15de Maa 1868 var knyttet til en Tidsgrænſe, ſaaledes at den ſkulde træde ganſke ud af Kraft den 1ſte Juli d. A. Jeg ſpøiede da til, at det var Kanten hos Miniſteriet, at man vilde ſøge at fjerne denne Hindring for Lovens vedvarende Gyldighed, idet man baade i Miniſteriet og udenfor fra ſaa godt ſom alle Sider erkjendte, at denne Lov havde virket gunſtigt og overensſtemmende med det Formaal, hvori den var givet, uden at have givet Anledning til begrundet Anke fra nogen Side, hvorfor det alſaa